

XXVI. županijsko Natjecanje iz hrvatskoga jezika

10. ožujka 2021.

sedmi (VII.) razred

zaporka

(peteroznamenasti broj i riječ)

broj bodova:

90

Upute natjecateljima **koji ispit rješavaju na računalu u PDF obliku**

1. Ispit se rješava 90 minuta.
2. Prije rješavanja ispita treba pazljivo i pravopisno točno ispuniti PDF listića sa zaporkom.
3. Natjecatelj zaporku treba napisati na prvu stranicu ispita.
4. Ispitne zadatke treba pažljivo pročitati.
5. Treba pažljivo slijediti upute u zadatku.
6. Rješenja treba upisivati na za to predviđena mjesta u PDF-u ispita.
7. Odgovori ne smiju biti pisani velikim tiskanim slovima.
8. Odgovori trebaju biti pravopisno i gramatički točni.
9. Nakon završetka pisanja PDF ispita sa spremljenim odgovorima i PDF listića sa zaporkom kao priloge treba u istoj e-poruci poslati članu Povjerenstva na istu e-adresu s koje su zaprimljeni materijali.
10. Videopoziv s članom Povjerenstva koji je nadzirao rješavanje smije završiti tek nakon što je član Povjerenstva potvrdio primitak e-poruke s ispitom i s listićem sa zaporkom.
11. Nakon objave privremene ljestvice poretka natjecatelj ima pravo uvida u ispit i pravo na pismenu žalbu.

Želimo Ti uspjeh na Natjecanju!

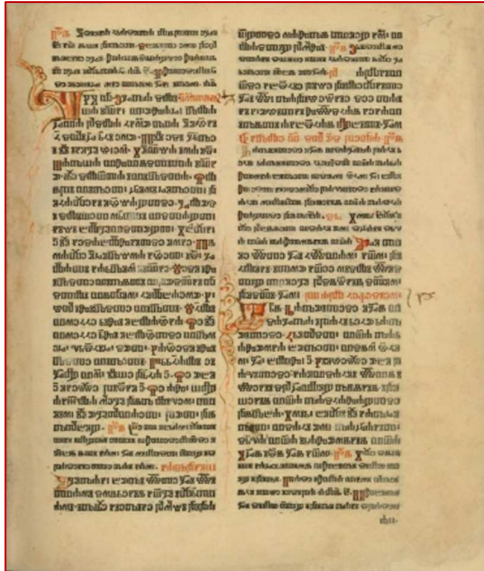
Županijsko povjerenstvo:

1. _____
(predsjednik Županijskoga povjerenstva)
2. _____
(član Županijskoga povjerenstva)
3. _____
(član Županijskoga povjerenstva)

„Piše se za oko, a čita se za uho.“
(jezikoslovac Vjekoslav Babukić)

Pročitaj natuknice uz ilustracije u 1. i 2. zadatku.

1. Napiši na crtu puni naziv knjige.



- glagoljični misal
- tiskan 22. veljače 1483.
- dva se primjerka čuvaju u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu

1

2. Napiši na crtu mjesto i godinu izdanja rječnika.



- višejezični rječnik
- riječi i tekstovi molitava raspoređeni u pet stupaca
- stupac na hrvatskome jeziku broji oko 3800 riječi – najviše čakavskih koje je autor zabilježio na šibenskom području

2

3

3. Pročitaj tekst i napiši na crtu slovo ispred točne tvrdnje.

Hrvatski je sabor na svom zadnjem staleškom zasjedanju donio zaključak o uvođenju hrvatskoga jezika kao službenoga.

Bilo je to:

- a) 1843. godine
- b) 1845. godine
- c) 1847. godine
- d) 1848. godine.

1	
---	--

4. Napiši slovo ispred tvrdnje na crtu uz ime ilirca/jezikoslovca na kojega se ta tvrdnja odnosi.

- a) zaslužan za ujedinjavanje Hrvata
u jednom latiničnom slovopisu _____ Vjekoslav Babukić
- b) autor gramatike *Osnova slovnice
slavjanske narječja ilirskoga* _____ Bogoslav Šulek
- c) zahtijevao od Hrvatskoga sabora uvođenje
hrvatskoga jezika kao službenoga jezika _____ Ljudevit Gaj
- d) zaslužan za oblikovanje hrvatskoga
stručnoga i znanstvenoga nazivlja _____ Ivan Kukuljević
Sakcinski

4	
---	--

5. Kopiraj rečenicu u polje. Upiši zareze tako da rečenica bude pravopisno točna.

Ilirac Dragutin Rakovac prvi upravitelj Narodnoga muzeja brinuo
je o preuzimanju smještaju i čuvanju prikupljenih muzejskih predmeta.

2	
---	--

7	
---	--

6. Prepiši rečenice poštujući pravila hrvatskoga standardnog jezika:

- o pisanju velikoga i maloga početnog slova
- o pisanju pravopisnih znakova.

a) najviše pripadnika hrvatske nacionalne manjine u rumunjskoj živi u karaš-severinskoj županiji i nazivaju se karaševci ili karaševski hrvati

3	
---	--

b) neki su doselili u rumunjski dio banata iz slavonskoga kraja iz babine grede a neki iz gorskoga kotara

3	
---	--

7. Napiši na crte pravopisno točno primjere u kojima nije poštovano pravilo o pisanju pravopisnih znakova.

U akademskoj godini 2017. – 2018. na Sveučilištu 'Zapad' u gradu Temišvaru otvoren je Lektorat za hrvatski jezik.

2	
---	--

8. Preoblikuj označene imenice u zbirne imenice i napiši ih na crte.

Košare od **šiba** vrbe i ukrasi od **zrna** žitarica izrađuju se u muzejskoj radionici.

2	
---	--

10	
----	--

**9. Preoblikuj i napiši rečenicu tako da istaknute riječi budu u množini.
Pazi na gramatičku točnost preoblikovane rečenice.**

Muzej čini umjetničko **blago** dostupnim javnosti.

2	
---	--

**10. Odredi padeže osobnim zamjenicama označujući ih uobičajenim kraticama
(N, G, D...) iznad zamjenica.**

Označi padež na crti točno iznad svake osobne zamjenice.

3	
---	--

Hej ti, pogledaj ovo! To će ti se sigurno svidjeti jer ti voliš neobično.

11. Preoblikuj pridjeve iz rečenice u komparativ i napiši ih na crte.

Ne mijenjaj rod i broj pridjeva u rečenici.

Žuto pročelje zgrade muzeja, visoki prozori, široka vrata, čisto stubište od mramora.

4	
---	--

12. Napiši na crtu točno riječ koja nije gramatički točna.

a) Godine 1846. utemeljen je Narodni muzej, preteča tri muzeja, Arheološkoga, Prirodoslovnoga i Hrvatskoga povijesnog muzeja.

b) U Gajevim *Novinama* objavljen je prijedlog o visini novčanoga priloga kojeg će građani dati u Zakladu muzeja.

2	
---	--

11	
----	--

13. Zadatak ima dva dijela.

- a) Ispiši dva glagola koji imaju isto značenje, a različitoga su vida.**
b) Preoblikuj dvovidni glagol u infinitiv.

Svi koji dobro čujemo, slušamo do pet puta brže nego što govorimo. Zahvaljujući tomu, naš mozak stigne obrađivati ono što smo čuli, odabrati podatke koje će obraditi i spremiti.

a) _____

3	
---	--

b) _____

14. Ispiši na crte i imenuj glagole prema predmetu radnje u rečenici.

Brzina čitanja ne određuje se samo prema broju pročitanih riječi u minuti. Nju određuju i razumijevanje i pamćenje pročitano.

glagol

**vrsta glagola prema predmetu radnje
u rečenici**

2	
---	--

15. Dopuni tekst imperativom glagola u zagrada.

Pazi da glagoli budu u odgovarajućem licu.

Da bismo brže čitali, savjetovali su nam: (preskakati) _____

veznike i nepotrebne priloge, (ne micati) _____ usnama

nego letimičnim pogledom (prijeći) _____ cijelu rečenicu,

(ne zastajkivati) _____ između odjeljaka teksta.

4	
---	--

16. Izdvoji pozitiv priloga iz rečenice i napiši ga u superlativu.

Koliko god dobro govorili neki strani jezik, na materinskome jeziku uvijek čitamo brže.

1	
---	--

10	
----	--

17. Ispiši na crte nepromjenjive riječi iz rečenice i odredi im vrstu.

Govori li netko tako, mozak slušatelja ima *prazan hod* i slušanje mu je površno.

nepromjenjiva riječ

vrsta nepromjenjive riječi

3	
---	--

18. Ispiši na crtu subjekt iz rečenice.

Od 2005. godine organizator manifestacije *Noć muzeja* je Hrvatsko muzejsko društvo.

1	
---	--

19. Razvrstaj imeničke dopune iz teksta.

Muzej je riječ koja potječe iz grčkoga jezika. Njezino je značenje 'dom muza'. Božice muze nadahnjivale su umjetnike Grke za pisanje ili skladanje, bile su im poticaj za stvaranje.

pridjevni atributi: _____

imenički atributi: _____

apozicije: _____

6	
---	--

20. Razvrstaj objekte iz rečenice.

Govorili su nam da čuvamo baštinu i pamtimo ono što smo o njoj naučili.

izravni objekti: _____

neizravni objekti: _____

4	
---	--

14	
----	--

21. Zadatak ima dva dijela:

- ispiši priložnu oznaku
- napiši pitanje na koje ta priložna oznaka odgovara.

S plakata gledali su u mene ljudi iz prošlosti.

priložna oznaka: _____

pitanje: _____

2	
---	--

22. Zadatak ima dva dijela:

- ispiši prijedložni skup s akuzativom
- odredi službu skupa u rečenici.

Tajne o muzejskim izlošcima otkrivala sam uz pomoć vodiča u muzeju.

prijedložni skup s akuzativom: _____

služba u rečenici: : _____

2	
---	--

23. Ispiši skupove riječi razvrstavajući ih prema službi u rečenici.

U *Kući europske povijesti* svaki put možete čuti zanimljive muzejske priče.

predikat: _____

objektni skup: _____

PO mjesta: _____

PO vremena: _____

4	
---	--

24. Ispiši na crte naglašene slogove četverosložnih riječi u rečenici.

Prosječna osoba može pročitati tristotinjak riječi u minuti.

2	
---	--

10	
----	--

25. Razvrstaj označene riječi prema vrsti naglaska.

Tri navike **usporavaju** čitanje: ako čitamo od slova do slova, vraćamo se na **već** pročitano ili **izgovaramo** svaku čitanu **riječ** u sebi.

dugosilazni: _____ kratkosilazni: _____

dugouzlazni: _____ kratkouzlazni: _____

4	
---	--

26. Upiši slovo č ili ć.

Govore____i o knjizi „Sto najve____ih djela svjetske književnosti“, Antun Šoljan, sastavlja____te antologije, predstavio ju je kao prakti____ni priru____nik i podsjetnik na one knjige koje naj____eš____e zanemarujemo.

6	
---	--

27. Napiši na crte *i*je ili *je*.

Antologija sadržava d____love i manje c____line iz najpoznatijih d____la stotine književnika priznatih u sv____tu. U bilješkama o piscima ne otkrivamo samo d____lić njihova životopisa, nego saznajemo i o njihovu značenju u pov____sti književnosti.

6	
---	--

28. Zadatak ima dva dijela:

- ispiši na crte riječi u kojima je provedena glasovna promjena
- imenuj glasovnu promjenu.

Možete postati korisnici brojnih projekata namijenjenih mladima iz Europe.

riječ

glasovna promjena

3	
---	--

19	
----	--

Riješi zadatke 29. – 31. služeći se podacima iz teksta.

Hodanje je izvrstan način tjelovježbe, zato će vam redovito pješaćenje pomoći da ostanete čili i zdravi.

Ako se želite opustiti ili na miru razmišljati, možete jednostavno šetati u prirodi.

NACIONALNI PARK RISNJAK

Poučna staza Leska otvorena je 4. lipnja 1993. Bila je prva poučna staza koja je otvorena za javnost u zaštićenom području Republike Hrvatske. Kružnoga je oblika i na njoj je predstavljeno prirodno i kulturno nasljeđe goranskoga kraja.

Značajke staze:

- dužina – 4200 m
- vrijeme obilaska – oko 2 sata
- broj stajališta – 23
- težina – lagana.

Uživajte u boravku na otvorenom slušajući, gledajući, mirišući, dodirujući, kušajući. Istražite sve zanimljivo oko sebe. Upoznajte nova mjesta. Provedite vrijeme s prijateljima i obitelji, ali i susrećite nove ljude. Pješaćenje je, prije svega, dobra zabava.

Mi vam predlažemo da se sa stručnim vodičem uputite nekom od poučnih staza. Takve ćete staze naći u zaštićenim područjima prirode, primjerice u

parku prirode, u nacionalnom parku. Neke od njih vode kroz bujnu šumu, neke prolaze livadama na kojima ljeti cvatu zaštićeni cvjetovi. Neke vijugaju uz rub šume gdje raste šumsko voće, neke uz potok. Otkrit ćete skrivene slapove, spilje. Na tablama duž takvih staza vidjet ćete tekstove, karte i crteže, fotografije kojima su predstavljena geografska, ekološka i povijesna obilježja toga kraja. Stoga su te staze poučne.

Nikada na pješaćenje u prirodu ne idite sami. I kada idete u društvu, obavijestite bližnje o smjeru kretanja i vremenu kada se planirate vratiti.

29. Napiši slovo ispred savjeta/poticaja na crtu uz redni broj odjeljka teksta na koji se taj savjet/poticaaj odnosi.

- a) Zabavite se i uživajte! _____ 1. odjeljak
- b) Imajte na umu! _____ 2. odjeljak
- c) Ostanite u dobroj tjelesnoj formi! _____ 3. odjeljak
- d) Otkrijte zanimljivosti poučnih staza! _____ 4. odjeljak

4	
---	--

4	
---	--

30. Napiši ime zaštićenoga područja RH u kojemu se nalazi Poučna staza *Leska*.

1	
---	--

31. Objasni cjelovitom rečenicom zašto je *Leska* poučna staza.

1	
---	--

2	
---	--